

Principbeslutning om etablering af IT-serviceorganisation

26/1254 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Der skal træffes principbeslutning om, at Norddjurs Kommune i samarbejde med de øvrige midtjyske kommuner arbejder videre med at forberede etablering af - og indgå i - en tværkommunal IT-serviceorganisation.

Såfremt Norddjurs Kommune med de øvrige kommuner skal kunne levere på regeringens mål om etablering af en IT-serviceorganisation per 1. januar 2027, vurderes det afgørende, at Norddjurs Kommunalbestyrelse tilkendegiver, at der kan arbejdes videre med de retningsgivende spor i nærværende sagsfremstilling. Idet der vil være flere uafklarede forhold, forventes der behov for flere politiske behandlinger i løbet af 2026.

Norddjurs Kommunalbestyrelse vil i efteråret 2026 træffe endelig beslutning om forpligtende deltagelse i en ny IT-serviceorganisation, herunder endelige organisationsform, opgaveoverdragelse, finansieringsmodel mv.

Hvorfor fremsendes sagen?

I økonomiaftalen mellem regeringen og kommunerne for 2026 (ØA26) er det aftalt, at ”kommunerne senest d. 1. januar 2027 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af 4-5 kommunale it-serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. De nye IT-serviceorganisationer oprettes som kommunale enheder og vil inden udgangen af 2027 overtage kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur.”

I aftalen fremgår det, at formålet med samlingen af IT-driftsopgaverne bl.a. er at øge cybersikkerheden i kommunerne. Desuden er det formålet at understøtte muligheden for at rekruttere og fastholde it-specialister, som for nogle kommuner er tiltagende svært.

IT-serviceorganisationerne skal overtage dele af kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur. Det endelige omfang af opgaver, som skal overdrages, er ikke afklaret på nuværende tidspunkt, men vil udgøre en væsentlig del af den samlede server- og netværksdrift, som på nuværende tidspunkt varetages af den enkelte kommune.

Norddjurs Kommunalbestyrelse træffer formel beslutning om den konkrete opgaveoverdragelse i en særskilt indstilling i løbet af 2026.

Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Etablering af IT-serviceorganisationerne skal bidrage til at øge cybersikkerheden, fagligheden og IT-miljøerne i kommunerne. Dette vil også øge driftssikkerheden på tværs af kommunerne. På sigt er det også forventningen, at der med etableringen kan sikres højere effektiv drift og stordriftsfordele gennem standardisering og fælles løsninger på tværs af kommunerne.

I arbejdet med at etablere den midtjyske IT-serviceorganisation vil der blandt andet blive udarbejdet et fælles målbillede, som i væsentlig grad definerer målene, og den tilsigtede værdi, med etableringen.

Det kommende målbillede samt yderligere relevant materiale vil blive forelagt i de kommende politiske behandlinger.

Hvad, hvem og hvordan?

Samarbejdskommuner

KD-net (kommunaldirektørnetværket i Region Midtjylland) har på mødet 11. december 2025 (og genbekræftet på mødet 30. januar 2026) givet opbakning til at indlede et samarbejde om etablering af en fælles IT-serviceorganisation blandt kommunerne i regionen.

Den administrative beslutning om at indgå i en midtjysk IT-serviceorganisation skal behandles politisk.

Organisationsform

KD-net har på mødet 30. januar 2026 givet opbakning til at etablere en enhed organiseret som et aktieselskab (A/S) baseret på de foreliggende vurderinger af mulige organisationsformer og de fem prioriterede hensyn.

Den administrative beslutning beror på ekstern bistand fra advokatfirmaet Poul Schmith, som har lagt fem prioriterede hensyn til grund for vurderingen af den bedst egnede organisationsform blandt flere mulige, herunder hensynet til et differentieret serviceniveau for den enkelte kommune.

For nærmere beskrivelse om grundlaget for anbefalingen af organisationsform henvises til bilag 1.

Den administrative beslutning om at etablere en enhed organiseret som et aktieselskab (A/S) skal behandles politisk.

Når kommunerne har truffet principbeslutning om at indgå i samarbejde og om organisationsformen for dette, skal der umiddelbart efter beslutningen udarbejdes vedtægter, styrelsesramme og andre relevante juridiske dokumenter med henblik på endelig vedtagelse af selskabsmodel i løbet af 2026. Dette inkluderer udarbejdelse af en ejeraftale, hvori ejerne kan indgå aftaler med hinanden om deres fælles forpligtigelser i relation til selskabet, samt en eventuel ejerstrategi, hvori ejernes forventninger til selskabet kan beskrives. I denne proces vil muligheder for indflydelse, udpegninger, godkendelsesbeføjelser i særlige anliggender og eventuelle differentierede serviceniveauer blive beskrevet.

Dette arbejde udføres af den kommende transitionsorganisation og vil i nogen grad blive understøttet af KL.

Transitionsorganisation

Til facilitering af opgaven med at etablere den kommende IT-serviceorganisation foreslås det at opbygge en 'transitionsorganisation', der kan løfte opgaven.

KD-net har på mødet 30. januar 2026 tiltrådt oplæg til transitionsorganisation med hensigt om at sikre bred repræsentation af de midtjyske kommuner, herunder geografisk balance (øst/vest) og kommunestørrelse (stor/lille) og med Aarhus Kommune som tovholder. KD-net tiltrådte yderligere,

at transitionssekretariatet placeres i Aarhus, og der udpeges en fælles transitionsmanager, der driver opgaven i samarbejde med det øvrige sekretariat og kommunerne. Permanent placering for den kommende IT-serviceorganisation afklares senere på politisk niveau.

Transitionssekretariatet skal opbygges, og der planlægges rekruttering af yderligere fælles ressourcer. Transitionssekretariatet arbejder ud fra en governancemodel besluttet af KD-net.

Det er vigtigt, at transitionsorganisationen er bredt repræsenteret, og at deltagelse i transitionsorganisationen er forpligtende.

Den administrative beslutning om at tiltræde oplæg til transitionsorganisation skal behandles politisk.

Opgavesnit

Den kommende IT-serviceorganisation vil overtage ansvaret for centrale opgaver inden for både netværks- og serverdrift, som i dag håndteres i kommunerne.

Det endelige opgavesnit skal beslottes mellem IT-serviceorganisationen og kommunalbestyrelserne ud fra en konkret vurdering og på baggrund af mål og principper for samarbejdet.

Drøftelser omkring opgavesnit, mål og principper for samarbejdet, herunder eventuelle muligheder og rammer for differentierede serviceniveauer, pågår i KD-net regi, men er endnu for tidligt at behandle i denne første sagsfremstilling. Behandling – og beslutning herom – sker i de senere politiske behandlinger.

Hvordan følges der op?

Der forventes i alt tre politiske behandlinger i løbet af 2026 med henblik på løbende stillingtagen ved nærmere afklaringer samt tæt involvering og opfølgning. De øvrige behandlinger vedrører blandt andet økonomi, organisering, vedtægter, ejerftale, ejerstrategi, opgavesnit og opgaveoverdragelse.

Tids- og faseplan for det kommende arbejde samt kommende politiske behandlinger fremgår af bilag 3.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Ingen væsentlig sammenhæng.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og finansiering vurderes at være et komplekst område for de kommende IT-serviceorganisationer. Det gælder både transitionen og den fremtidige drift.

De konkrete økonomiske ressourcer for Norddjurs Kommune, som overdrages til den nye IT-serviceorganisation, afhænger af, hvilke opgaver der besluttet placeret i IT-serviceorganisationen. Der er i Økonomiaftalen for 2026 ikke afsat midler til transitionsorganisationen.

Herefter skal der træffes beslutning om finansieringsmodel ift., hvordan selskabet skal finansieres i etableringsfasen, samt den varige drift, der forudsættes finansieret af betalinger fra kommunerne for levering af ydelser. Opgavesnit, udgifter og finansieringsmodel er tæt forbundne og vil præsenteres i en særskilt sagsfremstilling i løbet af 2026 ved nærmere afklaring.

For økonomien i det samlede projekt (etablering af IT-serviceorganisation) skelnes der mellem tre, niveauer:

1. *Transitionsøkonomi (2026)*: Forudsætningsskabende initiativer forud for etablering af selskab, herunder analyse, ekstern rådgivning, frikøb af medarbejdere og ansættelse af fælles ressourcer. Der forventes at være udgifter hertil i 2026.
2. *Driftsøkonomi for organisationsetablering (2027)*: Kapitalindskud, apportindskud (indskud af aktiver), indkøb, ansættelse af ressourcer, ekstern rådgivning der understøtter den konkrete etablering af selskabet og opbygning af IT-driftsorganisation. Der forventes at være udgifter hertil i 2027.
3. *Driftsøkonomi*: IT-driftsorganisationen er færdigetableret og leverer ydelser til kommunerne. Konstellationen er kommunerne som ejere og kunder og IT-driftsorganisationen som

leverandør. Dette vedrører således den varige drift af IT-enheden finansieret af de deltagende kommuner.

I 2026 udgør Norddjurs Kommunes andel 136.131,55 kr. til projektøkonomi. I 2027 udgør Norddjurs Kommunes andel 121.865,81 kr. til driftsøkonomi for organisationsetablering.

Udgifterne i 2026 på 5,2 mio. kr. og 4,6 mio. kr. i 2027 er det økonomiske udgangspunkt for udgifterne vedrørende transitionsøkonomien (2026) og driftsøkonomi for organisationsetablering (2027). Det bemærkes dog, at der kan komme behov for yderligere finansiering henset til, at projektet fortsat er i et tidligt stadie. Såfremt der er behov for yderligere finansiering, vil dette præsenteres og behandles politisk.

Et samlet overblik over kommunernes andel for hhv. 2026 (*transitionsøkonomi*) og 2027 (*driftsøkonomi for organisationsetablering*) fremgår af bilag 2.

Der kan i udgangspunktet ikke afsættes nye midler fra de involverede kommuner i 2026, da budgetterne er fastlagt. Derfor afholdes disse udgifter hver især inden for egne rammer. Udgifterne i 2027 forudsættes finansieret i de kommende budgetaftaler i de enkelte kommuner.

Transitionen vil i sig selv bære nogle omkostninger eksempelvis til investering i ny hardware, yderligere licenser og værktøjer til migrering. Disse omkostninger skal afholdes samtidigt med, at eksisterende driftsudgifter i kommunerne skal fastholdes i transitionsfasen.

Kommunernes Landsforening (KL) vurderer, at der vil være ekstraudgifter ved at etablere de nye organisationer, som vil fordyre driften, samt behov for investering i cybersikkerhed, som også vil give øgede krav til omkostninger på området. Endelig afklaring om omfang og evt. behov for investering afhænger af det endelige opgavesnit og serviceniveau mv.

I økonomiaftalen mellem regeringen og kommunerne for 2026 vurderer parterne (regeringen og KL), *"at samlingen af kommunernes drift af basis-it kan tilvejebringe et potentiale på 210-265 mio. kr. årligt, som fastholdes i kommunerne. Potentialet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Staten*

medfinansierer således investeringerne forbundet med implementeringen, mens kommunerne beholder gevinsten.”

Anlægstilskud og lånepulje

Økonomiaftalen for 2026 indebærer et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsramme (90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027-2029) samt etablering af en lånepulje til implementering af de nye IT-serviceorganisationer (90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. årligt i perioden 2027–2029).

Rammer og kriterier for lånepuljen er endnu ikke fastlagt. En nærmere udmelding forventes inden udgangen af 1. kvartal 2026.

Mulighederne for at anvende anlægstilskud og lånepulje i de enkelte kommuner vil blive afklaret, når de endelige rammer foreligger.

De samlede økonomiske forhold omkring etablering af IT-serviceorganisationens transitions- og driftsøkonomi (pkt. 2 og 3) vil blive forelagt til politisk behandling på et senere tidspunkt.

Indstilling

Chefen for Borgerservice, IT og Digitalisering indstiller, at

1. Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at den har til hensigt at indgå samarbejde med kommunerne i Region Midtjylland om at indgå i oprettelsen af en midtjysk IT-serviceorganisation.
2. Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at den, sammen med de øvrige kommuner i Region Midtjylland, har til hensigt at stifte et aktieselskab (A/S) til etablering af IT-serviceorganisationen.
3. Kommunalbestyrelsen tiltræder, at Norddjurs Kommune indgår i en transitionsorganisation med bred repræsentation fra de midtjyske kommuner med Aarhus Kommune som tovholder med henblik på at forberede etableringen af den nye IT-serviceorganisation samt planlægge og gennemføre transitionen i egen kommune. Transitionssekretariat placeres i Aarhus. Permanent placering for den kommende IT-serviceorganisation afklares senere på politisk niveau.
4. Kommunalbestyrelsen tiltræder, at Norddjurs Kommune godkender det økonomiske bidrag til hhv. transitionsøkonomi (i 2026) og driftsøkonomi for organisationsetablering (i 2027)

som en vigtig del i indgåelse i transitionsorganisationen. Det økonomiske bidrag til transitionsøkonomi på 0,136 mio. kr. i 2026 og 0,121 mio. kr. til drift- og organisationsetablering i 2027 finansieres af puljen til administrative ændringer på Økonomiudvalgets område.

Bilag:

1 -	Åben	Bilag 1 - valg af organisationsform	(11759/26)	(H)
3870204				
2 -	Åben	Bilag 2 - Samlet overblik for transitionsøkonomi og driftsøkonomi for organisationsetablering i 2026 og 2027.pdf	(11760/26)	(H)
3870205				
3 -	Åben	Bilag 3 - Tids- og faseplan 2026.pdf	(11761/26)	(H)
3870206				